

Handläggare
Mats Christenson
Telefon: 0850812201

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
23 april 2020

Remiss av Trafikförändringar i SL-trafiken och Waxholmsbolagets trafik 2020/2021 (T21)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat en remiss från trafikförvaltningen inom Region Stockholm till bland annat Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande. Remissen handlar om förslag till trafikförändringar i SL-trafiken under 2020/2021 (T21).

Stadsdelsförvaltningen tycker att det är positivt att ett beslut tagits om att långsiktig hållbarhet står i fokus för trafikförsörjningsprogrammet. Det är också tillfredsställande att de övergripande målen för trafikförsörjningsprogrammet handlar om att planera transportsystemet så att kollektivt resande främjas, att utveckla smarta kollektivtrafiksystem som hushållar med resurser och att kollektivtrafiken ska bidra till ökad jämlikhet och jämställdhet.

Förvaltningen ser positivt på föreslagen förlängning av busslinje 74, mellan Mariatorget och Moa Martinsons torg. För Södermalmsborna innebär det en ny direktförbindelse med nordvästra Kungsholmen.

Förvaltningen noterar att det i remissen föreslås att busslinje 53 inte ska trafikera Danviksklippan utan ska ersättas med busslinje 55. Boende på Danviksklippan blir därmed av med direktförbindelsen med Gamla stan, city och Kungsholmen. Vidare kommer boende i Tantoområdet bli av med direktförbindelsen med Hjorthagen eftersom sträckan Slussen – Hjorthagen, med busslinje 55, föreslås dras in. Dessa förändringar kan enligt förvaltningen utgöra en viss försämring för resenärer i respektive område.

Bakgrund

Trafikförvaltningen inom Region Stockholm har påbörjat arbetet med trafikförändringar inför tidtabellsskiftet i december 2020 (T21), vilket innefattar både utökningar och reduceringar i trafiken samt omfördelningar. En remiss innehållande en bruttolista med förslag på trafikförändringar när det gäller bland annat linjestreckningar, turtäthet och trafikeringstid skickas till alla länets kommuner för synpunkter.

Kommunstyrelsen har skickat trafikförvaltningens remiss inför trafikförändringar under 2020/2021 till samtliga stadsdelsnämnder, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsledningskontoret och till kommunstyrelsens råd för funktionshindersfrågor samt pensionärsråd för yttrande. Remisstiden sträcker sig till den 13 maj 2020.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöavdelningen inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen, pensionärsrådet och rådet för funktionshindersfrågor den 14 april 2020.

Ärendet

Förslagen till trafikförändringar har tagits fram i samarbete med trafikutövarna och bygger enligt remissen bland annat på kommunala bebyggelseplaner, resandestatistik samt input från kommunerna inom ramen för trafikförvaltningens kommundialog. I remissen anges att ytterligare utredning av förslagen kommer att göras innan beslut om eventuellt genomförande tas och att alla förslag inte kommer att kunna genomföras, med hänsyn till landstingets ekonomiska ramar.

Avseende pendeltågstrafiken presenteras i remissen inriktningen för trafiken under T21. Eftersom planeringshorisonten för pendeltågstrafiken är längre än för övrig trafik, uppmanas remissinstanserna att inkomma med synpunkter även för kommande tågplaner såsom T22.

Trafikförsörjningsprogrammet

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet är regionens viktigaste styrdokument för kollektivtrafikens utveckling. Under 2017 beslutade landstingsfullmäktige om ett reviderat trafikförsörjningsprogram där långsiktig hållbarhet är ledordet. Programmet pekar ut de långsiktiga målen för kollektivtrafiken som alla aktörer i länet ska arbeta mot tillsammans. Det omfattar både upphandlad

och kommersiell trafik och rör alla trafikslag, såväl buss- och spårtrafik som färdtjänst och kollektivtrafik på vatten.

Övergripande mål

Trafikförsörjningsprogrammet har tre övergripande mål:

Ökat kollektivt resande

Länets befolkning väntas öka från dagens 2,2 miljoner invånare till knappt 2,9 miljoner år 2030. Det ställer krav på att kollektivtrafiken kan utvecklas i samma takt och att hela transportsystemet planeras så att kollektivt resande kan främjas framför privatbilism.

Smart kollektivtrafiksystem

Kollektivtrafiken ska utvecklas på ett sätt som hushållar med samhällets resurser. Den ska vara miljöanpassad, säker och resurseffektiv.

Attraktiv region

Kollektivtrafiken ska bidra till ökad jämlikhet och jämställdhet genom att skapa tillgänglighet till arbete, service och fritidsaktiviteter utifrån olika behov och förutsättningar.

Hållbar utveckling

Framtidens kollektivtrafik måste planeras utifrån fokus på hållbar utveckling. Därför genomsyrar hållbarhet alla mål i det reviderade trafikförsörjningsprogrammet. Hållbar utveckling består av tre delar:

- Ekologisk hållbarhet
- Social hållbarhet
- Ekonomisk hållbarhet

Trafikförändringsprocessen

Trafikförvaltningen planerar och genomför trafikförändringar inom ramen för den så kallade trafikförändringsprocessen. Det är en flerårig process vilken kan skilja sig något åt beroende av avtals- typ.

Under det första året samlas bakgrundsinformation in och analyseras. Under det andra året används bakgrundsinformationen till att utreda och forma förslag till trafikförändringar. Förslaget till förändringar remitteras i februari till länets kommuner och funktionshinderorganisationer. En slutlig sammanvägning av förslag och synpunkter görs under sommar och tidig höst tar trafikförvaltningen fram offertförfrågningar och beställer trafiken vad gäller produktionsavtalen. För incitamentsavtal inkommer trafikutövare med förfrågan om att genomföra trafikförändring varvid trafikförvaltningen godkänner eller avslår förfrågan. Trafiknämnden informere-

ras om beslutade förändringar under hösten. Dokumenten skickas även ut till remissinstanserna. Det ordinarie tidtabellskiftet sker sedan i mitten december.

Planera för kollektivtrafiken – Trafikförvaltningens riktlinjer

I remissen anges att det ska vara en självklarhet för alla att kunna välja att resa kollektivt. Trafikförvaltningens riktlinjer syftar till att skapa samsyn hos alla som arbetar med infrastruktur och utför eller planerar SL:s trafik. I remissen framhålls att trafikförvaltningen inte har rådighet eller möjlighet att ställa krav på infrastrukturen. Man ser dock från förvaltningens sida starka skäl att driva ett visst förhållningssätt för att säkerställa exempelvis busstrafikens framkomlighet och villkor på alla vägar och körytor. I remissen påtalas vikten av att trafikförvaltningen på tidigt stadium är delaktig i den fysiska planeringen och utformningen.

Trafikförvaltningens löpande dialog med kommunerna

Denna remiss är en del av den dialog som trafikförvaltningen har med kommunerna. Dialogen sker i löpande mötesserier, kommunernas plansamråd samt årlig remiss om trafikförändringar. Trafikförvaltningen har vidare dialog med kommunerna inom ramen för kommunernas planarbete och andra specifika projekt och utredningar.

Utöver ovan nämnda möten med kommunerna så kommer trafikförvaltningen att hålla möten om pendeltågstrafiken och pendeltågssystemet. Dessa möten ska innehålla information om hur pendeltågstrafiken planeras, både vad gäller kommande tågplaner och mer långsiktiga frågor.

Avtalstyper

Trafikförvaltningen har olika typer av trafikavtal för olika trafikområden. Det finns två huvudtyper av avtal, samt blandningar av dessa. Det är så kallade produktionsavtal samt incitamentsavtal. Trafikförvaltningen samt trafikutövaren har olika roller i de olika avtalstyperna. I *produktionsavtal* styr trafikförvaltningen trafiken och trafikförändringar i större utsträckning, och trafikförändringar sker vid tidtabellskiftet i december. Vid *incitamentsavtal* styr trafikutövaren den exakta utformningen på trafiken.

Förslag på trafikförändringar uppdelat per trafikslag

I det följande ges en kort redovisning av de delar av trafikförvaltningens remiss som kan beröra Södermalms stadsdelsområde.

Tunnelbana

Trafikförändringar

Under 2020 planeras trafiksättning av nya fordon (C30) och äldre fordon (C20) uppgraderas. Detta uppges innebära nya förutsättningar för trafikplaneringen. Inför T21 kommer trafikförvaltningen särskilt titta på hur trafikering med de nya fordonen ska möta resenärsbehovet på bästa sätt. Inför kommande tidtabell fortsätter trafikförvaltningen även arbeta med att säkerställa att utbudet av tunnelbanan följer en tydlig och logisk struktur över veckodagarna på respektive bana och genomför mindre justeringar där så är motiverat för att öka kapaciteten där belastningen är som störst.

Trafikstörande arbeten

Även sommaren 2021 stängs sträckan Globen – Gullmarsplan av helt på linje 19. Avstängningen beror på arbeten inför tunnelbanans utbyggnad.

Pendeltåg

Trafikförändringar

Tågplanen för T21 kommer, enligt remissen, medföra enbart mindre ändringar jämfört med gällande tågplan.

Trafikstörande arbeten

I likhet med tidigare år kommer spårarbeten påverka trafiken. Även under 2021 drabbar detta främst Mälarbanan (Bålsta – Stockholm). Trafiken ersätts vid avstängningarna av buss och tunnelbana.

Trafikutveckling T22 och framåt

Till T22 genomför Trafikverket trimningsarbeten i Citybanans signalanläggning med syfte att kunna öka trafiken i Citybanan och möta det ökade resandet i pendeltågssystemet. Enligt remissen pågår studier om, hur och när en sådan utökning ska ske.

Sjötrafik

Pendelbåtlinje 89 Ekerö - Stockholm

Trafikförvaltningen undersöker möjligheten att anlöpa Gamla stan med linje 89, detta för att ge resenärer närmare koppling till tunnelbananätet.

Pendelbåtlinje 83 Stockholm – Vaxholm – Ramsösund

Ny pendelbåtlinje (Strömkajen-Slussen-Nacka Strand-Telegrafberget-Hasseludden-Gåshaga-Vaxholm-Rindö västra-Norra Tynningö-Ramsö-Grenadjärsbryggan) kommer att starta upp under den senare delen av 2020 och ska trafikeras som ett försök i 2+1 år.

Lokalbanor

Tvärbanan

En partiell förlängning av Kistagrenen till Bromma flygplats planeras till tidtabellskiftet december 2020. Trafikförvaltningen verkar för att förtäta trafiken till 6-minuterstrafik men det uppges för närvarande inte vara tillåtet på grund av nuvarande säkerhetsrestriktioner.

Buss

Linje 74 Mariatorget – Sickla udde

Linjen föreslås förlängas så att linjen efter hållplats Södra station trafikerar Hornsgatan-Långholmsgatan-Västerbron-Lilla Västerbron-Drottningholmsvägen-Lindhagensgatan och får ny ändhållplats Moa Martinsons torg. Nuvarande ändhållplats Krukmakargatan blir utan busstrafik. Hornsbergsområdet får genom detta förslag en förbindelse med Södermalm och tunnelbanans röda linje och detta kompenserar att linje 50 försvinner därifrån.

Linje 4 Radiohuset – Gullmarsplan

Förslaget att förlänga linje 74 innebär i sin tur att linje 4 avlastas på sträckan Södra station-Mariebergsgatan och kan därmed snabbas upp genom att inte trafikera några hållplatser som har kortare avstånd än 500 meter. Dessa är Wollmar Yxkullsgatan, Ansgariegatan och Lignagatan.

Linje 53 Karolinska institutet – Henriksdalsberget – (Finnberget)

Linjen föreslås få en delvis ändrad linjesträckning mellan Londonviadukten och Henriksdalsberget vilket, tillsammans med att Katarinavägen öppnas hösten 2020, beräknas minska restiden med 6 minuter på sträckan Henriksdalsberget – Slussen.

Trafikförsörjningen av Finnberget och Danviksklippan överförs till linje 55 som föreslås få ändrad linjesträckning.

Linje 55 Tanto – Hjorthagen

Trafikförsörjningen av Finnberget och Danviksklippan överförs till linje 55 som föreslås få ändrad linjesträckning sträckan Slussen – Hjorthagen till att trafikera samma väg till Henriksdalsberget och Finnberget som linje 53 gjorde innan ombyggnaden av Slussen påbörjades. Trafikutbudet föreslås till 20-minuterstrafik. Resenärer sträckan Slussen – Hjorthagen hänvisas till bland annat linje 54.

Linje 54 Reimersholme – Storängsbotten

Linjen föreslås förlängas från Storängsbotten via Gasverket till Hjorthagen och ersätter därigenom linje 55 på denna sträcka.

Synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen tycker att det är positivt att ett beslut tagits om att långsiktig hållbarhet står i fokus för trafikförsörjningsprogrammet. Det är också tillfredsställande att de övergripande målen för trafikförsörjningsprogrammet handlar om att planera transportsystemet så att kollektivt resande främjas, att utveckla smarta kollektivtrafiksystem som hushållar med resurser och att kollektivtrafiken ska bidra till ökad jämlikhet och jämställdhet.

Förvaltningen anser det som positivt att Trafikverket till T22 genomför trimningsarbeten i Citybanans signalanläggning med syfte att kunna öka trafiken i Citybanan och därmed möta det ökade resandet i pendeltågssystemet.

Förvaltningen välkomna trafikförvaltningens initiativ till att undersöka möjligheten att anlöpa Gamla stan med båtlinje 89, som går mellan Ekerö och Stockholm, detta för att ge resenärer närmare koppling till tunnelbanenätet.

Förvaltningen ser positivt på föreslagen förlängning av busslinje 74, mellan Mariatorget och Moa Martinsons torg. För Södermalmsborna innebär det en ny direktförbindelse med nordvästra Kungsholmen.

Förvaltningen noterar att det i remissen föreslås att stombusslinje 4 ska hoppa över vissa hållplatser, exempelvis Lignagatan, där avståndet understiger 500 meter eftersom linje 74 ersätter linje 4 på Hornsgatan. Direktförbindelsen med Fridhemsplan och Sankt Eriksplan för trafikanter som idag använder berörda hållplatser kommer att försvinna vilket, enligt förvaltningen, kan innebära en viss försämring för dessa resenärer.

Förvaltningen noterar att det i remissen föreslås att busslinje 53 inte ska trafikera Danviksklippan utan ska ersättas med busslinje 55. Boende på Danviksklippan blir därmed av med direktförbindelsen med Gamla stan, city och Kungsholmen. Vidare kommer boende i Tantoområdet bli av med direktförbindelsen med Hjorthagen eftersom sträckan Slussen – Hjorthagen, med busslinje 55, föreslås dras in. Dessa förändringar kan enligt förvaltningen utgöra en viss försämring för resenärer i respektive område.

Bilagor

1. Trafikförvaltningens remiss inför trafikförändringar i SL-
trafiken och Waxholmsbolaget trafik 2020/2021 (T21).

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2020-04-06
Andreas Evestedt, Avdelningschef	2020-04-06